

Aftægtskontrakt.

Disposition.

DA jeg undertegnede Poul Vestergaard af Ullerup i lang Tid har lidt af en Sygdom, der nu har taget en betænkelig Retning¹), har jeg i Forening med min Hustru Kirsten Christensdatter, taget følgende Bestemmelse for vort fælles Bo, for det Tilfælde, at jeg ved Døden skulde afgaa.

Efter min dødelige Afgang skal min Gaard med Bygninger og Ejendomme samt den i Gaarden værende udendørs Besætning tilhøre min Søstersøn Peder Andersen paa følgende Vilkaar:

1. Min Hustru forbeholder sig hele Vaaningshuset til fri Brug og Afbenyttelse, saalænge hun lever, undtagen Storstuen og de to Kamre i Østerenden af Huset, hvilke overlades til Peder Andersens Raadighed, mod at han aflukker Døren mellem Storstuen og Gangen og gjør sig Indgang andetsteds til Værelserne. Loftrummet over disse Værelser har han derimod ingen Raadighed over, saalænge min Hustru lever.
2. Hun forbeholder sig ligeledes hele Haven, saalænge hun lever.
3. Saavel Huset som Havediget skal Peder Andersen vedligeholde indtil min Hustrus dødelige Afgang, fra hvilken Tid begge Dele skulde tilhøre ham.
4. Hun forbeholder sig fremdeles fri Adgang til den udenfor Bryggersdøren værende Brønd, som Peder Andersen besørger rensat og vedligeholdt.
5. Hun leverer ham mit Skatol, samt 1 Stueuhr, 1 Kakkelovn og 3 Senge. Den øvrige indendørs Besætning beholder hun som Ejendom, og hun har Ret til at disponere over den, som hun selv godt synes. Efterlader hun sig ingen Disposition over den, deles den efter hendes Død imellem hendes Arvinger efter Loven.
6. Hun udtager 2 Gange om Aaret, nemlig Foraar og Efteraar, en af Gaardens Køer, som han forsvarlig fodrer og græsser tilligemed sine egne.
7. Hun udtager 4 Faar af Gaardens Faareflok, og han føder og græsser dem tilligemed deres Yngel forsvarligt og godt lige med hans egne. To af Faarene, hvilke hun bestemmer dertil, græsser fede til Slagtning.
Aftægtsyderen tillægger Tøjre saavel til Koen som Faarene og besørger deres Flytning og øvrige Pleje og Tilsyn.
8. Han leverer hende ved hvert Kvartals Begyndelse: 1 Td. Rug, 1 Td. toradet Byg og 1 Td. seksradet

Byg samt 10 siger ti Rigsbankdaler, 8 Pund Smør, 8 Pund Ost, 12 Potter Brændevin og to Snese Hølseæg.

9. Om Foraaret leverer han hende 1 Skp. Salt og 2 ferske Torsk, om Sommeren 3 Snese Aal til 2 Lispund Vægt og 2 Lispund tørre Torsk, og om Efteraaret 4 ferske Torsk, 1½ Skp. Salt, 4 fede Gjæs, 4 Pund Humle og 1 Lispund Hør og inden Jul 4 Lispund fersk Flæsk.
10. Om Sommeren i rette Bjergningstid leverer han hende 12 Læs Skudtørv á 30 Snese.
11. Til hvert Aars første Maj betaler han hende til en Piges Løn sex Rigsbankdaler og ligeledes til 1. Novbr. 6 Rbdlr.
12. Han besørger hendes Møllekjørsel, saa ofte hun forlanger det, og kører hende iby saa ofte og saa langt, som hun ønsker det.
13. Naar hun ved Døden er afgaaet, besørger han hende en anstændig og hæderlig Begravelse, og han betaler da for Gaarden og den ham overdrevne Besætning 2400 Rigsdaler, siger to Tusinde og fire Hundrede Rigsbankdaler, nemlig

til min Søster Ane, der er gift med Gaardmand Niels Søndergaard i Villerslev.....400 Rbd.
Til hver af hendes 3 Børn 200 Rbd. er .....600 Rbd.
Og til min Søstersøn, Møller Christen Andersen Grave i Boddum Mølle.....200 Rbd.
er... 1200 Rbd.

De øvrige 1200 Rbdlr. tilfalder min Kones Arvinger, saaledes som hun nærmere vil bestemme, og ifald hun ikke inden hendes Død gjør nogen Bestemmelse desangaaende, deles de mellem hendes Arvinger efter Loven.

Disse Penge skulle være forfaldne til Udbetaling et halvt Aar efter den 11. Juni eller 11. Decbr., der først indfalder efter hendes Død og betales da uden Rente. De skulde hefte paa Gaarden med anden Prioritets Panteret, næstefter Aftægten, der har første Prioritets Panteret.

Alt hvad derefter denne Kontrakt skal leveres maa være forsvarligt og godt og ydes til rette Tid, hvorfor det forventes at Yderen i det Hele omgaas Enken med Kjærlighed og Velvilie.

Naar efternævnte min Søstersøn, Peder Andersen, opfylder de anførte Forpligtelser, skal Gaarden med den foranførte Besætning, samt Bygninger og Ejendomme, hvori indbefattes en Engskifte, jeg har kjøbt i Grurup, Eng-Herligheder og Rettigheder, efter min dødelige Afgang tilhøre

¹ Ifølge Mindetavle i Heltborg Kirke (se Aarbog 1931 S. 167) døde Poul Pedersen Vestergaard 17. September 1845, altsaa en Uge efter at foranstaaende var underskrevet. Hans Enke Kirsten Christensdatter døde Aaret efter d. 16. Marts 1846, 77 Aar gl.

ham og hans Arvinger, uden Paastand eller Tiltale af min eller min Hustrus Arvinger, imod at han overtager sig alle paa Gaarden hvilende Forpligtelser og udreder alle Omkostninger, som følger af denne Disposition.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl

Ullerup, den 10. Septbr. 1845.

Poul Pedersen Vestergaard.

At denne Dispositum er oprettet med mit fulde Samtykke tilstaaes herved.

Kirsten Christensdatter
holdt i Pennen.

At denne Disposition saaledes er oprettet af Poul Vestergaard og Hustru Kirsten Christensdatter, og at de begge vare ved fuld Fornuft og med velberaad Hu vare enige om deres Bestemmelser, bliver herved bevidnet, og skal, om forlanges, med Ed blive bekræftet.

Datum up Supra.

Ville Rasmussen, Gaardmand i Heltborg.
Niels Søndergaard, Gaardmand i Flarup.

Ovenstående Aftægtskontrakt Tilhører Grdjr. P. Vestergaard, Ullerup, som velvilligt har stillet den til Raadighed for Aarbogen.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1934, side 514-517)